

LEKSIKOGRAFSKI ZAVOD MIROSLAV KRLEŽA
Zagreb, Frankopanska 26

**PLAN RADA LEKSIKOGRAFSKOGA ZAVODA
MIROSLAV KRLEŽA U 2025. GODINI**

A) Plan leksikografskoga rada

- 1. Leksikografski projekti temeljnoga niza**
- 2. Leksikografski projekti posebnoga niza**
- 3. Redakcije po područjima leksikografskoga rada**
- 4. Znanstveno-stručni rad u užem smislu**
- 5. Pomoćna služba Leksikografskog odjela**
- 6. Plan leksikografskih (i stručnih suradničkih) radnih mjestra**

B) Plan rada neleksikografskih odjela

- 1. Grafičko-informatički odjel**
- 2. Opći odjel**
- 3. Financijsko-komercijalni odjel**

A) PLAN LEKSIKOGRAFSKOGA RADA

1. LEKSIKOGRAFSKI PROJEKTI TEMELJNOGA NIZA

1.1. HRVATSKA ENCIKLOPEDIJA

Planira se kontinuirano ažuriranje abecedarija, pisanje novih članaka te uređivanje i ažuriranje postojećih. Napisat će se odnosno urediti te imprimirati oko 25 000 novih redaka teksta, uključujući 230 novih članaka sa 6300 redaka, reviziju 750 postojećih članaka s 14 000 redaka, u koje će se dopisati dalnjih 18 200 novih redaka (350 članaka bit će u potpunosti zamijenjeni novima), te dopunu približno 70 članaka sa 700 novih redaka. Nadalje, oko 1200 članaka ažurirat će se ili izmijeniti (npr. uvrštavanje mjesta i datuma smrti kod osoba ili statističke izmjene) ili pak tehnički uskladiti (poput dodavanja aliasa). Svi imprimirani novi članci, izmijenjeni i prerađeni tekstovi, dopune i ažuriranja objavljivat će se na internetu kontinuirano, u načelu jednom tjedno, po potrebi i češće. U suradnji s odgovarajućim redakcijama, očekuje se da će nova administrativna aplikacija, postavljena u rujnu 2024, s početkom godine biti potpuno funkcionalna, da će se ubrzati dinamika opreme kartografskim i likovnim prilozima te da će se jezično uređivanje obavljati prioritetno.

Ne računajući glavnoga urednika, koji će te poslove obavljati kao dodatne povrh radnoga mjesta glavnoga ravnatelja, u redakciju će u punom opsegu biti raspoređeno 10 leksikografa te još petoro u dijelu radnoga vremena, s time da će se neke još uvijek deficitarne struke nastojati pokriti angažmanom drugih zavodskih leksikografa.

1.2. HRVATSKI BIOGRAFSKI LEKSIKON

Planira se strukovnourednička finalizacija približno 28 000 redaka – oko 3000 redaka za X. svezak (Mark–Mij) i oko 25 000 redaka za XI. (Mik–Na) – te imprimatur približno 37 000 redaka za X. svezak.

Uz članke IX. sveska, prema mogućnostima, na internetu će se objavljivati veći ili prema drugom ključu zanimljivi članci X. sveska, a u internetskoj tzv. velikanskoj cjelini M–Ž urednički će se finalizirati i imprimirati tri članka (Matoš, Meštrović, Mihovilović).

Također će se provoditi usporedba mrežnoga izdanja radi uskladbe s tiskanim (svesci II. i III).

U redakciju će cijelovito biti raspoređeno 18 leksikografa te još 5 u dijelu radnoga vremena.

Tisak se očekuje 2026.

1.3. HRVATSKA TEHNIČKA ENCIKLOPEDIJA

Planira se rad na člancima III. sveska, napose na pisanju i uređivanju članaka, koji će se sukcesivno lektorirati, korigirati, ilustrirati, imprimirati i objavljivati na *Portalu hrvatske tehničke baštine*. Predviđa se da će se tako obraditi 112 članaka s 10 000 redaka teksta i 1500 ilustracija.

Redakcijski dovršetak III. sveska predviđa se za prvo tromjesečje, tisak za kraj 2025.

U redakciju će biti cijelovito raspoređeno 4 leksikografa te još 3 u dijelu radnoga vremena.

1.4. FILMSKI ENCIKLOPEDIJSKI RJEČNIK

U 2025. planira se prijelom i tisak Rječnika.

Od početka godine, istodobno s prijelomom, uređivat će se legende ilustracija, izraditi impresum, predgovor i upute te sukcesivno korekturno čitati prelomljeni tekst (oko 78 000 redaka).

U redakciju će biti cjelovito raspoređen 1 leksikograf (dio godine).

1.5. HRVATSKI ETNOLOŠKI LEKSIKON

Planira se dovršetak daljnje revizije abecedarija (3010 natuknice) s ciljem smanjivanja broja natuknica, obrada 95 zaprimljenih članaka, prikupljanje i obrada 205 naručenih članaka (oko 5700 redaka) te naručivanje, prikupljanje i obrada između 270 novih natuknica (oko 7300 redaka). Također se planira imprimirati približno 900 članaka. U drugoj polovici godine predviđa se početak rada na odabiru ilustracija (fotografija) za Leksikon.

Tisak bi se mogao očekivati 2027.

U izdanje će biti cjelovito raspoređen 1 leksikograf i 1 leksikograf u dijelu radnog vremena.

1.6. KAZALIŠNI LEKSIKON

Planira se završiti redigiranje, uređivanje i imprimiranje približno 600 članaka I. sveska (A–K) (približno 25 000 redaka) te predati prvu knjigu u grafičku pripremu.

Istodobno će se, prema mogućnostima, nastaviti rad na pisanju i prikupljanju članaka za drugu knjigu (L–Ž), napose onih koji su izravno povezani s člancima iz prve knjige.

U izdanje će biti cjelovito raspoređena 2 leksikografa, uz stanovit angažman leksikografa raspoređenih u Leksikografski odjel te ostale redakcije.

2. LEKSIKOGRAFSKI PROJEKTI POSEBNOGA NIZA

2.1. LIČKA ENCIKLOPEDIJA

Planira se nastavak rada na prikupljanju članaka i ilustracija te uređivanju pristiglih tekstova, s ciljem da se do kraja godine prikupe svi rukopisi naručeni od vanjskih suradnika te napišu članci koje su preuzeli ili će preuzeti članovi uredništva i drugi leksikografi (ukupno oko 30 000 redaka novoga teksta). Planiraju se urediti svi tekstovi pristigli u 2024. S Kartografskom redakcijom dogovorena je izrada topografske podloge 1:100 000 za cijelokupno područje obuhvaćeno Enciklopedijom, karte pojedinih upravnih jedinica (općina i gradova) te izrada planova upravnih središta (gradovi i veća općinska središta). Okvirno se tisak može predvidjeti za 2027, s time da će se dinamika rada na projektu prilagođavati raspoloživim novčanim sredstvima, autorima i urednicima.

Na izdanju će raditi 4 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.2. LEKSIKON UTVRDA HRVATSKE – RAZVIJENI NOVI VIJEK I SUVREMENO DOBA

U 2025. planira se početak rada na drugoj knjizi u nizu leksikona koji obrađuju utvrde na području Republike Hrvatske. Nakon prve knjige, tiskane 2024, druga će knjiga obrađivati novovjekovne i utvrde suvremenoga doba, a eventualna treća knjiga bavila bi se utvrdama pretpovijesti i staroga vijeka. S obzirom na kompleksnost i odjek prve knjige, projekt se planira

kadrovske osnažiti te Znanstvenom vijeću predložiti pretvorbu u temeljno izdanje, s vjerojatnim tiskom druge knjige 2028.

U izdanje će biti cjelovito raspoređen 1 leksikograf i 2 leksikografa u pretežnom dijelu radnog vremena.

2.3. HRVATSKA: ŽUPANIJE, GRADOVI, OPĆINE

Prema planu preostalog voditelja projekta, koji umnogomu dolazi u obzir samo ako se uspije popuniti upražnjeno mjesto voditelja-redaktora geografske ili srodne struke, planira se napisati oko 50 članaka (4500 redaka) vezanih uz Primorsko-goransku, Ličko-senjsku i Međimursku županiju te urediti oko 34 članka (3000 redaka) koji se odnose na Ličko-senjsku i Međimursku županiju, s planiranim imprimaturom odnosno objavom približno 50 članaka (oko 4500 redaka) s pripadajućim grafikonima, tablicama i kartama vezanima uz Koprivničko-križevačku, Bjelovarsko-bilogorsku županiju i Međimursku županiju. Također bi trebalo izraditi i urediti 72 geografske karte, 72 položajne karte, 3 karte gustoće naseljenosti i 21 plan grada koji se odnose na Primorsko-goransku, Ličko-senjsku i Međimursku županiju te urediti 5 listova topografskih karata 1:100 000. U tom dijelu, plan je imprimirati 72 geografske karte, 72 položajne karte, 3 karte gustoće naseljenosti i 21 plan grada. Najposlijе, trebalo bi izraditi i 25 radnih tablica koje se odnose na Međimursku županiju te prirediti ilustracije grbova i zastava za objavu na internetskoj stranici za Međimursku, Ličko-senjsku i Primorsko-goransku županiju. Planira se također dovršiti web-stranicu te održavati i stalno usavršavati bazu podataka.

U izdanje će biti cjelovito raspoređena 3 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.4. ENCIKLOPEDIJA DOMOVINSKOGA RATA

Internetski projekt u suradnji s Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskog rata, za koji je najavljen novčana potpora djelomice realizirana. Temeljem sporazuma s Hrvatskom radiotelevizijom pribavljeno je i audiovizualno gradivo. Prikazno sučelje s petnaestak većih oglednih članaka, popraćenih ilustracijama i poveznicama (oko 3500 redaka) dovršeno je te će se predstaviti u prvim mjesecima 2025. Ovisno o pristizanju i složenosti sadržaja te raspoloživim novčanim sredstvima, tijekom 2025. prikupilo bi se do 20 000 novih redaka, uredilo do 18 000 te imprimiralo i objavilo do 12 000, s krajnjim planom objave ukupno 50 000 redaka do početka 2027. Objavljeni članci te oni koji će se naknadno imprimirati prevode se na engleski jezik, za što je Centar osigurao sredstva.

Ne računajući zavodskoga suurednika, koji te poslove obavlja kao dodatne povrh radnoga mesta ravnatelja, u izdanje će u dijelu radnog vremena biti raspoređena 2 leksikografa.

2.5. ENCIKLOPEDIJA BOKE KOTORSKE

Projekt opsegom i koncepcijom na tragu *Istarske enciklopedije* i *Enciklopedije Hrvatskog zagorja* pokrenut je na prijedlog vanjske urednice te su osigurana novčana sredstva za izradbu abecedarija s polaznim elaboratom, što se većim dijelom obavilo u 2024. Nakon strukovne revizije abecedarija, ovisno o dalnjem priljevu novčanih sredstava te o raspoloživosti autora i urednika, od rujna bi se moglo pristupiti i naručivanju tekstova od vanjskih suradnika.

Na izdanju će raditi 2 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.6. ENCIKLOPEDIJA HRVATSKOG ZAGORJA

Temeljem ugovorene potpore Krapinsko-zagorske županije, do travnja 2025. tiskat će se drugo, dopunjeno izdanje. Uz nešto novih članaka i ilustracija, podaci u postojećim člancima bit će ažurirani, dopunjeni, a prema potrebi i ispravljeni. Nakon tiska pristupit će se pripremi internetskoga izdanja, koje bi trebalo biti objavljeno 2026.

Na izdanju će raditi 3 leksikografa u dijelu radnog vremena.

2.7. HRVATSKI POVIJESNI ATLAS

Zbog potražnje za rasprodanim drugim izdanjem izraditi će se treće, dopunjeno i prošireno izdanje *Atlasa*, u koje bi se, među ostalim, uvrstilo 17 novih tekstova, 33 velika zemljovida, 4 mala zemljovida i 2 tlocrta gradova.

Tisk se planira za kraj 2025.

Na izdanju će raditi 2 leksikografa u dijelu radnoga vremena.

2.8. HRVATSKA: ZEMLJA I LJUDI

Temeljem ugovorene suradnje s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske, tijekom 2025. na mrežne će se stranice podignuti nova prevedena inačica na talijanskom jeziku, kao i ažurirane inačice na engleskom, španjolskom, njemačkom i kineskom jeziku. Planira se i rad na portugalskoj inačici izdanja. Također je moguće i tiskanje nekih od inačica izdanja za potrebe Leksikografskoga zavoda.

Na izdanju će raditi 1 leksikograf (dio godine).

2.9. BIOGRAFICUM KRLEŽA

U tekućoj godini nastavit će se s evidentiranjem i prikupljanjem primarne građe o Miroslavu Krleži te s istraživanjem njegove rukopisne ostavštine. Nakon dovršetka pripreme za tisk rukopisa Andželka Malinara *Razgovori s Krležom*, projekt će se evaluirati i s obzirom na predviđeno umirovljenje voditelja, te će se razmotriti eventualni modusi dalnjega rada na monografskoj studiji *Krleža u Dubrovniku: biografija, historija, enciklopedija* i na deskriptivnoj bibliografiji 100 knjiga o Krleži.

U izdanju će biti cijelovito raspoređen 1 leksikograf (dio godine) i 1 u dijelu radnoga vremena.

2.10. LEKSIKON HRVATSKIH UMJETNICA

Novi projekt u jednom većem ili tri manja sveska ukupnoga opsega 60 000 do 75 000 redaka, s približno 390 makropedijskih biografija u području likovnih umjetnosti, književnosti te filma, kazališta i izvedbenih umjetnosti. Predloženi elaborat u manjem dijelu pojedinosti valja još raspraviti.

Na izdanju će raditi 3 leksikografa u dijelu radnog vremena.

2.11. IZDANJA U RAZMATRANJU

Uprava Zavoda nastavit će konzultacije o mogućim voditeljima, suradnicima i financijskim podupirateljima dvaju projekata za koje se prepoznaće potreba, a koji bi se pokrenuli na inicijativu Zavoda: *Enciklopedija Hrvatske* (s posebnim izdanjem na engleskom) i *Enciklopedija kvarnerskih otoka*. Nastavit će se i konzultacije o eventualnom pokretanju

stanovitih enciklopedija i leksikona na prijedlog vanjskih suradnika Zavoda (*Leksikon svjetske kulturne baštine*) te o nastavku rada na *Enciklopediji hrvatske pravne tradicije*.

2.12. LEKSIKOGRAFSKI RAD GLAVNOG RAVNATELJA I RAVNATELJA

Leksikografski rad glavnog ravnatelja planira se na mjestu glavnog urednika internetske *Hrvatske enciklopedije*.

Leksikografski rad ravnatelja planira se na mjestima zamjenika glavnog urednika *Hrvatskoga biografskoga leksikona* i surednika *Enciklopedije Domovinskog rata* te leksikografskoga konzultanta za *Enciklopediju Boke kotorske*.

3. REDAKCIJE PO PODRUČJIMA LEKSIKOGRAFSKOGA RADA

Jezična redakcija pratit će rad na *Hrvatskoj enciklopediji*, *Hrvatskom biografskom leksikonu*, *Hrvatskoj tehničkoj enciklopediji*, *Kazališnom leksikonu*, *Hrvatskom etnološkom leksikonu*, *Ličkoj enciklopediji*, *Hrvatskom povjesnom atlasu* te izdanju *Hrvatska: županije, gradovi, općine*. Prema potrebi, pozornost će se posvetiti i neleksikografskim publikacijama, tekstovima za objavu na internetu ili društvenim mrežama, promotivnim materijalima i općim aktima Zavoda. Prioriteti će se postaviti sukladno planiranoj dinamici cjelovite ili djelomične objave pojedinih izdanja te godišnjem učinku od 80 000 do 100 000 redaka, uključujući poslove korekture.

U redakciju će cjelovito biti raspoređena 3 leksikografa i 1 u dijelu radnog vremena.

Likovna redakcija pratit će rad na *Hrvatskoj enciklopediji*, *Hrvatskom biografskom leksikonu*, *Hrvatskoj tehničkoj enciklopediji*, *Enciklopediji Hrvatskog zagorja*, *Filmskom enciklopedijskom rječniku*, *Hrvatskom etnološkom leksikonu*, *Kazališnom leksikonu*, *Enciklopediji Domovinskog rata*, *Ličkoj enciklopediji* i *Hrvatskom povjesnom atlasu*. Prioriteti će se postaviti sukladno planiranoj dinamici cjelovite ili djelomične objave pojedinih izdanja. U redakciju će u cijelosti biti raspoređena 2 leksikografa.

Kartografska redakcija bavit će se poslovima kartografske specijalnosti za potrebe *Hrvatske enciklopedije*, *Enciklopedije Domovinskog rata*, *Hrvatske tehničke enciklopedije*, *Ličke enciklopedije*, izdanja *Hrvatska: županije, gradovi, općine* te *Hrvatskoga povjesnoga atala*. Prioriteti će se postaviti sukladno planiranoj dinamici cjelovite ili djelomične objave pojedinih izdanja.

U redakciju će s djelomičnim radnim vremenom biti raspoređena 4 leksikografa.

Redakcija za digitalne sadržaje bavit će se poslovima obradbe i prezentacije tekućih digitalnih i temeljnih internetskih izdanja (napose mrežne *Hrvatske enciklopedije* i *Hrvatskoga biografskoga leksikona*, s naglaskom na internetskoj objavi preostalih članaka IX. sveska), digitalizacijom arhivskih izdanja i njihovom objavom na Portalu arhivskih izdanja (Zbirka enciklopedijske baštine), što će u tekućoj godini uključiti daljnji razvoj administrativne i prikazne aplikacije te cjelovitih programskih rješenja (u suradnji s pomoćnikom ravnatelja za informatizaciju odnosno Informatičkom službom). Uz to, održavat će se internetske stranice Zavoda te pružati različiti oblici digitalne potpore pojedinim izdanjima odnosno projektima, uključujući elektroničku inačicu časopisa *Studio lexicographica*, kao i promociji Zavoda.

U redakciju će biti u cijelosti raspoređena 2 leksikografa (odnosno 3, ako se ostvari predviđeno zapošljavanje).

4. ZNANSTVENO-STRUČNI RAD U UŽEM SMISLU

Regulacija znanstvene djelatnosti. Izradit će se nova strategija Leksikografskoga zavoda Miroslav Krleža za razdoblje 2025–2035, koje će uključivati i strategiju znanstvenoga rada.

Znanstveno-stručni projekti i suradnja. U suradnji s Hrvatskim institutom za povijest i Hrvatskim memorijalno-dokumentacijskim centrom Domovinskog rata, Zavod će do kraja 2025. provoditi projekt *CroFacta*, odobren za financiranje 2023. u sklopu javnoga poziva Agencije za elektroničke medije, vezanoga uz uspostavu provjere medijskih činjenica (tzv. *fact-checking*). Projekt financira Europska unija (NextGenerationEU), a temeljna mu je svrha uspostava javno vidljive platforme za provjeru činjenica (informacija) vezanih osobito uz prijeporne povijesne, kulturne i društvene teme XIX. i XX. stoljeća, ali i prijašnjih razdoblja. U suradnji odnosno u obliku projektne novčane potpore odvijat će se i rad na četirima izdanjima spomenutima u odjeljku o leksikografskim projektima posebnoga niza, *Enciklopediji Hrvatskoga zagorja* (Krapinsko-zagorska županija), *Enciklopediji Boke kotorske* (očekuje se nastavak potpore Središnjega ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i Zaslavlje Adris), *Enciklopediji Domovinskog rata* (Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata) i izdanju *Hrvatska: zemlja i ljudi* (Ministarstvo vanjskih i europskih poslova).

U 2023. potpisana je prvi ugovor o donaciji s tvrtkom Orbico d. o. o., pa će Zavod temeljem dodijeljenih sredstava tijekom 2025. nastaviti pružati stručnu i administrativnu potporu projektu multimedijalne stručno-popularne obradbe hrvatske povijesti 20. stoljeća *Prošlošću prema budućnosti. Višeslojna interpretacija hrvatskog dvadesetog stoljeća: sučeljavanje, naobrazba, ovladavanje, vrjednovanje, identitet (SNOVI)*, koji će se u provoditi u suradnji oko 40 znanstvenika i znanstvenica iz Hrvatske i inozemstva.

U planu je i nastavak sudjelovanja u projektu *Kretanje ljudi i ideja: migracije i predmoderni kulturni razvoj hrvatskih zemalja*, koji je u suradnji s Institutom za istraživanje migracija započeo u kolovozu 2022.

S Hrvatskim institutom za povijest i Odjelom za južnoslavensku filologiju i znanost o kulturi Instituta za slavistiku i hungarologiju Fakulteta za filologiju i znanost o književnosti Sveučilišta Humboldt u Berlinu (s kojim je 2023. potpisana sporazum o suradnji), Zavod će i 2025. surađivati na provedbi projekta *The Encyclopedia of Yugoslavia: Between Yugoslav and Sub-Yugoslav Nation-Building(s) (1955-90)*, koji je prihvati Njemačka zaklada za znanost, napose u smislu suorganizacije međunarodnoga znanstvenoga skupa u rujnu.

Ovisno o kapacitetima informatičke potpore, razmotrit će se u mogućnost uključenja Zavoda u internetsko objavljanje podataka o zastupnicima Hrvatskog sabora 1848–1918, uz mogućnost proširenja i na druga razdoblja ili predstavnička tijela.

Planira se organizacija radnoga posjeta članova uredništva *Novoga Slovenskoga biografskoga leksikona* s Instituta za kulturnu povijest Znanstvenoistraživačkoga centra Slovenske akademije znanosti i umjetnosti (ZRC SAZU), s kojim je Zavod od 2020. do 2023. surađivao u međunarodnom projektu programa Obzor 2020 *In/Tangible European Heritage – Visual Analysis, Curation and Communication (InTaVia)*.

Temeljem sporazuma o suradnji s Enciklopedijskim institutom Slovačke akademije znanosti, koji je sklopljen u listopadu 2024. tijekom 2025. planiraju se radni posjeti članova uredništva slovačke enciklopedije *Encyclopaedia Beliana* Zavodu, kao i radni posjeti članova uredništva *Hrvatske enciklopedije* slovačkom Enciklopedijskom institutu, te dogovori o možebitnim oblicima suradnje. Nadalje, u planu je istražiti mogućnost prijava projekata koji bi omogućili razmjenu osoblja i iskustava s ostalim srodnim europskim ustanovama u području enciklopedike.

Nastavit će se aktivnosti u sklopu Mreže europskih enciklopedija, utemeljene u ožujku 2023., koja obuhvaća enciklopedijske izdavače iz trinaest zemalja pod vodstvom glavnoga ravnatelja Zavoda dr. sc. Bruna Kragića.

Zavod će i dalje sudjelovati u aktivnostima DARIAH-HR zajednice, sastavnice DARIAH-EU – paneuropske digitalne istraživačke infrastrukture za umjetnost i humanističke znanosti, potom Time Machine Organisation, europske mreže koja obuhvaća više od 700 znanstvenih i kulturnih ustanova sa svrhom umrežavanja europske kulturne baštine i njezine dostupnosti putem mrežnih stranica i aplikacija. Sudjelovat će se u aktivnostima vezanima uz *Akcijski plan za dijamantni otvoreni pristup*, u organizaciji udruge Science Europe, inicijative cOAlition S, istraživačke e-infrastrukture OPERAS (Open Scholarly Communication in the European Research Area for Social Sciences and Humanities) i Francuske nacionalne agencije za znanost, te uz *Helsinšku inicijativu o višejezičnosti u znanstvenoj komunikaciji*, koju su pokrenuli Savez finskih stručnih društava, Odbor za javno informiranje u Finskoj, Finsko društvo za znanstveno izdavaštvo, Sveučilišta Norveške i COST akcija »Europska mreža za evaluaciju istraživanja u području društvenih i humanističkih znanosti« (ENRESSH); Zavod je jedan od potpisnika navedenih inicijativa. Uz Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište u Zadru, Sveučilište u Rijeci i Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Zavod je 2023. pokrenuo *Inicijativu za otvorenu znanstvenu knjigu* te će u 2025. sudjelovati u aktivnostima vezanima uz promoviranje ciljeva inicijative.

Na poziv Sveučilišta u Zadru, nacionalnoga koordinatora istraživačke e-infrastrukture OPERAS, koje je osnovni cilj unaprijediti znanstvenu komunikaciju u području društvenih i humanističkih znanosti na načelima otvorene znanosti, u planu je priključenje Zavoda nacionalnom ogranku te infrastrukture.

Zavod će putem svoje predstavnice u Vijeću za hrvatski jezik sudjelovati u radu toga koordinacijskog i savjetodavnoga tijela koje će se baviti njegovanjem i razvojem hrvatskoga jezika te izradom Nacionalnoga plana hrvatske jezične politike.

Nastavit će se sudjelovanje u projektu Tematski portal Znameniti.hr, koji sadržava digitalne materijale o velikanima hrvatske kulture, znanosti, umjetnosti i javnoga života iz repozitorija odnosno zbirk deset hrvatskih institucija.

Zavod će i dalje sudjelovati u aktivnostima Hrvatske udruge za znanstvenu komunikaciju (ZNAK), koja promiče izdavačku djelatnost domaćih znanstvenih, stručnih i popularnih publikacija te Europske udruge urednika u znanosti (*European Association of Science Editors – EASE*).

U suradnji s Odsjekom za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta u Zagrebu planira se izvođenje dijela nastave u Zavodu i na Fakultetu te studentske prakse u Zavodu. Nastavit će se rad na intenziviranju znanstvene suradnje s ostalim srodnim ustanovama u Hrvatskoj te na umrežavanju Zavoda s institucijama u inozemstvu. Podupirat će se prijave

projekata na natječaje koje raspisuju ministarstva i zaklade u Hrvatskoj te na natječaje programa financiranih iz fondova EU.

Organizacija znanstveno-stručnih skupova. U već spomenutoj suradnji sa Sveučilištem Humboldt u Berlinu i Hrvatskim institutom za povijest, Zavod će u rujnu 2025. organizirati međunarodni znanstveni skup *Enciklopedija Jugoslavije i proizvodnja znanja u socijalističkom poretku (1950–1990)*.

Povodom obilježavanja 75. obljetnice osnutka Zavoda u planu je održavanje svečane akademije na kojoj će se uzvanicima predstaviti postignuća Zavoda posljednjih desetljeća.

Predstavnici Zavoda sudjelovat će u četvrtoj Konferenciji europskih enciklopedija, koja bi se u organizaciji Instituta Talijanske enciklopedije Treccani trebala održati u listopadu 2025. u Rimu.

Zavod će, u skladu s mogućnostima, sudjelovati u organizaciji drugih skupova u suradnji sa znanstvenim i kulturnim ustanovama, a znanstvenici Zavoda u organizacijskim i programskim odborima skupova drugih ustanova.

Znanstveni časopisi, monografije i zbornici. Priredit će se te tiskom i internetski objaviti dva sveska časopisa *Studio lexicographica* (brojevi 36 i 37). Planira se tisak treće knjige niza *Biobibliographica Nova Pregled vojne povijesti Hrvatske do 1918. godine* Vladimira Kalečaka, a moguć je i tisak četvrte i pete, ovisno o tomu koji naslov bude prvo priređen (*Razgovori s Krležom* Andjelka Malinara, *Putovanja školskim brodom »Jadran«* Petra Mardešića, *Komunistička stranka* Ante Cilige, Mirka Kus-Nikolajeva i Tiasa Mortigije, *Dramski i prozni rukopisi* Miroslava Krleže, *Korespondencija s domovinom* Ivana Benigara).

Nastavit će se osmišljavanje koncepcije i podjela zaduženja za rad na reprezentativnoj monografiji o Zavodu koja bi se objavila u kontekstu 75. obljetnice osnutka Zavoda.

Znanstveno-popularizacijski rad. Nastavit će se aktivnosti vezane uz popularizaciju i promociju rada Zavoda predstavljanjem pojedinih izdanja i projekata (organizacijom posjeta učenika, studenata, nastavnika i knjižničara Zavodu, sudjelovanjem na Festivalu povijesti Klifest, na Festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekta, na festivalima vezanima uz promociju *Leksikona utvrda Hrvatske*, u manifestaciji Noć knjige, na Interliberu, na pulskom sajmu »Sa(n)jam knjige u Istri«, u projektu Zajednice nakladnika i knjižara »Knjiga svima i svuda«, potom predstavljanjem Zavoda u medijima te objavljivanjem vijesti na mrežnim stranicama Zavoda i na društvenim mrežama).

Osobita pozornost posvetit će se realizaciji sporazuma s Ministarstvom znanosti i obrazovanja Republike Hrvatske o promociji internetske *Hrvatske enciklopedije* i drugih digitalnih izdanja Zavoda među učenicima osnovnih i srednjih škola.

Znanstveni rad znanstvenika, istraživača i doktoranada. U skladu s mogućnostima, nastavit će se podupirati različiti oblici znanstvenoga usavršavanja (poslijediplomski doktorski studiji, sudjelovanje na znanstvenim i stručnim skupovima) te sudjelovanje u izvođenju nastave na hrvatskim sveučilištima i veleučilištima. Pratit će se znanstvena produktivnost znanstvenika, istraživača i doktoranada (objavljivanje znanstvenih radova u recenziranim časopisima i zbornicima znanstvenih skupova te znanstvenih knjiga).

5. POMOĆNA SLUŽBA LEKSIKOGRAFSKOGA ODJELA

Služba knjižnice obavljaće tekuće poslove nabave knjiga i periodičnih publikacija te obradbe, katalogiziranja, klasificiranja i upisivanja pristigle građe, kao i poslove zaštite knjižne građe. Planira se finalizacija prijave knjižnice u Upisnik knjižnica u Republici Hrvatskoj, zajedno s postupkom upisa zavodske Zbirke rariteta u Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske.

6. PLAN LEKSIKOGRAFSKIH (I STRUČNIH SURADNIČKIH) RADNIH MJESTA

S obzirom na realizirane raskide radnih odnosa, provedene izbore u viša zvanja i na radna mjesta, predviđene odlaske u mirovinu te upražnjavanje radnih mjesta u slučaju napredovanja radnika Zavoda na postojećim radnim mjestima u viša zvanja i na viša radna mjesta, temeljem radnih mjesta već odobrenih od Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih tijekom 2025. dovršit će se odnosno raspisati natječaji za 1 leksikografa, drugi izbor, 3 leksikografa, prvi izbor i 4 leksikografska suradnika, temeljem već upražnjenih radnih mjesta zatražiti će se suglasnosti Ministarstva za 1 višeg leksikografa, 1 leksikografa, drugi izbor i 1 leksikografskog suradnika, a nakon što ti postupci budu okončani te nakon što se odlaskom u mirovinu isprazne dodatna radna mjesta predvidivo je da će se zatražiti suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih te raspisati natječaji još barem za 1 višeg leksikografa, 1 leksikografa, drugi izbor, 2 leksikografa, prvi izbor, 2 leksikografska suradnika, 1 višega stručnog suradnika u leksikografiji i 1 stručnog suradnika u leksikografiji.

U skladu s drugdje naznačenim prioritetima, pri izborima za radna mjesta leksikografskih suradnika nastojat će se osobito oko popunjavanja radnih mjesta u deficitarnim humanističkim, društvenim, prirodnim i tehničkim strukama odnosno u području specijalnosti.

Planiraju se i izbori u leksikografska zvanja nevezani za radna mjesta.

B) PLAN RADA NELEKSIKOGRAFSKIH ODJELA

1. GRAFIČKO-INFORMATIČKI ODJEL

1.1. GRAFIČKI POSLOVI

Planiraju se dovršetak grafičke pripreme i tisak *Enciklopedije Hrvatskog zagorja* – 1000 primjeraka (oko 22 000 eura + PDV), *Filmskoga enciklopedijskoga rječnika* – 1000 primjeraka (oko 18 000 eura + PDV), eventualno i III. sveska *Hrvatske tehničke enciklopedije* ili *Hrvatskoga povijesnog atlasa* – 1000 do 1500 primjeraka (oko 23 000 eura + PDV), dva broja (36, 37) časopisa *Studia lexicographica*, 150 primjeraka po broju, dvije do tri knjige niza *Biobibliographica Nova*, 300 primjeraka po knjizi (oko 8000 eura + PDV).

Grafički bi se za tisak pripremila i ažurirana izdanja *Hrvatska: zemlja i ljudi* na jezicima za koje se sklopi sporazum s Ministarstvom vanjskih i europskih poslova RH i na drugim jezicima.

Sukladno iskazanoj dinamici, planira se i rad na grafičkoj pripremi *Kazališnoga leksikona* i *Hrvatskoga etnološkoga leksikona*. Obavlјat će se i grafička priprema teksta i ilustracija za razne manje publikacije (programi skupova i sl.) te za internetske stranice pojedinih projekata, evidencija pohranjenih edicija te osvremenjivanje digitalne fotobaze, redoviti poslovi upisa, skeniranja, obradbe i pohrane ilustracija, fotokopiranja i uveza. Planira se i tisak pozivnica, plakata, letaka, narudžbenica, omotnica, vrećica, kuverti, kalendara i ostalog promotivnoga materijala prema Financijskom planu s planom nabave.

1.2. INFORMATIČKI POSLOVI

Planira se nabava do 25 osobnih računala s ergonomskim monitorima, a za postojeća obnovit će se programske licence (paket Adobe, antivirus). Konačno dotjerivanje administrativne aplikacije *Hrvatske enciklopedije* planira se u prvoj kvartalu 2025. Nastaviti će se održavanje i nadogradnja softvera na leksikografskim bazama i internetskim aplikacijama zavodskih projekata, uključujući niz u Portalu znanja (koji bi se s *Hrvatskom enciklopedijom* i *Kazališnim leksikonom* trebao dalje tehnološki ujednačivati) te niz edicija u WordPressu, dotjerivanje platforme za projekt *CroFacta*, kao i potpora za softver koji su Zavodu isporučili vanjski partneri te održavanje i nadogradnja pogona za digitalizaciju zavodskih izdanja (u suradnji s Redakcijom za digitalne sadržaje – prioriteti izloženi u njezinom odjeljku), što uključuje i nastavak integracije starijih izdanja digitaliziranih u obliku PDF. Početkom godine uspostaviti će se i platforma za internetsko izdanja dopunjene *Enciklopedije Hrvatskog zagorja*. Za tehnološki najzastarjelije aplikacije (Bibliografska baza Hrvatske revije, Baza Bibliografskoga kataloga, Baza Historijskoga zbornika) minimalni je cilj sačuvati podatke. U sklopu konsolidacije informatičkoga sustava Zavoda dovršiti će se uspostava centraliziranoga sustava autorizacije i autentifikacije za pristup računalima i mrežnim resursima te općega sustava izradbe sigurnosnih kopija i arhiviranja sadržaja (Synology NAS uređaji), kao i doradu sigurnosne politike (pravilnika), vezanu uz zabilježenu veću učestalost kibernetičkih napada. U sklopu predvidjeti je i vanjsku uslugu sigurnosne provjere informatičke infrastrukture. Zahvati će uključivati i dovršetak povezivanja u zajedničku mrežnu strukturu autorizacijski naslonjenu na Active Directory domenu na Windows poslužiteljima te zasad djelomičan oslonac na resurse

Centra dijeljenih usluga, odnosno najnoviju uslugu CroRIS, na koju su već prebačeni produkcijski poslužitelji niza u WordPressu. Nastavit će se proces zamjene temeljnih zavodskih poslužitelja novijim ili virtualnim. U planu je i daljnje uređenje poslužiteljske sobe.

2. OPĆI ODJEL

2.1 Normativna djelatnost

Uz izradbu pravilnika navedenih u odjeljku o informatičkoj službi, u 2025. godini namjerava se izraditi pravilnik vezan uz godišnje ocjenjivanje radnika i pristupiti izmjenama *Pravilnika o autorskim naknadama* te, eventualno, *Statuta i Pravilnika o izborima u leksikografska zvanja* te usklađenju *Pravilnika o zaštiti i čuvanju arhivskog i registraturnog gradiva u Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža* sa *Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima* te usklađenjima, izmjenama ili donošenjima općih akata Zavoda ovisno o novim zakonima i pravnim propisima Republike Hrvatske te propisima Europske unije ili potrebama Zavoda, osobito vezano uz zaštitu od požara, procjenu rizika te rad na izdvojenom mjestu rada odnosno rad na daljinu.

2.2. Zakup i prodaja poslovnih prostora

Dio poslovnoga prostora Zavoda kontinuirano se daje u zakup. Planira se raspisivanje javnih natječaja za prazne prostore i prostore u zakupu po isteku postojećih ugovora, u skladu s *Odlukom o minimalnoj cijeni zakupnine*. Pravna služba pružat će pravnu potporu pri ugovaranju zakupa poslovnih prostora. S obzirom na znatne financijske terete (sanacija krovišta, sanacija vrata i prozora, zamjena dotrajalih elektroinstalacija i vodovodnih instalacija, daljnje oticanje oštećenja prouzrokovanih potresom), predvidivo je davanje u zakup dodatnih, dosad zbog slabijega stanja neiskorištenih poslovnih prostora (skladišta), a nastojat će se i oko prodaje zavodskoga stana zaštićenom najmoprimcu.

2.3. Pravni i kadrovski poslovi te sudski sporovi

Obavlјat će se tekući poslovi izradbe i sklapanja ugovora vezanih za poslovanje Zavoda te ugovora o suradnji, tekući kadrovski i administrativni poslovi koji proizlaze iz radnih odnosa i radnopravnih statusa radnika, zaštite na radu te drugih srodnih poslova. Nastavit će se unos i ažuriranje podataka za radnike Zavoda u Registru zaposlenih u javnom sektoru koji se vodi u elektroničkom obliku.

Predviđa se odlazak u mirovinu odnosno prestanak radnog odnosa ukupno 3 radnika Zavoda (od toga jednoga neleksikografa) te sukcesivno zapošljavanje novih radnika. Ne računajući ovdje leksikografska i stručna suradnička radna mjesta (obrađena u 6. odjeljku), temeljem već dobivene suglasnosti raspisat će se javni natječaj za zapošljavanje 1 višega savjetnika 2, a temeljem upražnjenih radnih mjesta predvidivo je traženje suglasnosti odnosno raspisivanje natječaja za po jednoga višega savjetnika 2, knjižničara, knjižničarskoga tehničara, referenta i radnika III. vrste te za 2 radnika IV. vrste.

Pravna služba pružat će pravnu potporu u provođenju postupaka javne nabave na koje je Zavod obvezan temeljem *Zakona o javnoj nabavi*.

Pravna služba nastavit će pratiti sudske sporove u kojima Zavod sudjeluje kao stranka, a vode ih Pravna služba i/ili odvjetnik. Planira se završetak pravnih postupaka upisa vlasništva u zemljišne knjige s obzirom da je na prijedlog Zavoda započeo zemljišno-knjižni ispravni postupak.

U okviru Pravne službe nastavit će se voditi urudžbeni zapisnik i arhiv uredskoga poslovanja Zavoda, uz implementaciju elektroničkoga oblika, a planira se i naručiti nova aplikacija za cjelokupne kadrovske evidencije.

2.4. Zaštita na radu

Obavlјat će se propisani pregledi vida radnika koji rade na računalu te radnika s posebnim uvjetima rada. Novozaposleni radnici osposobljavat će se za rad na siguran način i za zaštitu od požara, a radnici koji promijene radno mjesto dodatno će se osposobljavati za rad na siguran način. Provest će se ispitivanje radnoga okoliša za radna mjesta te provoditi ostale mjere za smanjivanje razine opasnosti, štetnosti i napora pri radu u skladu s Procjenom rizika na radu. Tijekom 2025. u okviru zaštite na radu po potrebi provodit će se i preventivne mjere u skladu sa *Zakonom o vodi za ljudsku potrošnju*. Planiraju se i vježba evakuacije i spašavanja te dvije sjednice Odbora za zaštitu na radu.

2.5. Opći poslovi (i poboljšanje energetske učinkovitosti)

Tekući poslovi održavanja prostora, opreme i uređaja u 2025. predviđaju se na redovitoj razini, uz pojedine veće zahvate, dijelom navedene u Planu nabave: sanacija dijela krovista ugradne zgrade, djelomična zamjena prozora i vrata (sve s izradbom projektne dokumentacije i stručnim nadzorom), nastavak sanacije glavnog stubišta, zamjena ekspanzijskih posuda sustava za centralno grijanje, zamjena glavnih vodovodnih ventila i ventila vodovodnih vertikala u ugradnoj zgradi). Ključan razlog za navedene zahvate je dotrajalost, ali neki će dovesti do poboljšanja energetske učinkovitosti.

Poslovi unutarnje čuvarske službe, dostave te čišćenja, svi u sklopu Tehničke službe, planiraju se na redovitoj razini.

Nastaviti će se upravljati potrošnjom električne i toplinske energije te vode na energetski učinkovit način, u skladu s obvezama iz Zakona o energetskoj učinkovitosti. Ostale mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti koje su predložene u *Izještaju o energetskom pregledu zgrada* (opća zamjena vanjskih prozora i ostakljenih stijena, toplinska izolacija vanjskih zidova grijanih prostora, ugradnja termostatskih ventila i rekonstrukcija sustava rasvjete) provodit će se postupno u višegodišnjem razdoblju, ovisno o raspoloživim finansijskim sredstvima.

2.6. Služba arhiva

Nastaviti će se sređivanje arhivskoga gradiva te će se provoditi postupci odabiranja i izlučivanja gradiva u skladu s posebnim propisima o zaštiti i čuvanju arhivskoga i dokumentarnoga gradiva. Uz izmjene i dopune *Pravilnika o zaštiti i čuvanju arhivskoga i dokumentarnoga gradiva* revidirati će se *Popis dokumentarnoga gradiva s rokovima čuvanja* te će se ažurirati zbirni popis gradiva. Planira se postavljanje termohigrometara u prostorije Centralne pismohrane, kao i zamjena drvenih polica metalnima.

3. FINANCIJSKO-KOMERCIJALNI ODJEL

Obavlјat će se tekući poslovi u Službi računovodstva i Službi prodaje, zaliha i promidžbe. Prodaja se planira u knjižari, izravnim radom Službe prodaje, zaliha i promidžbe, akcijama, akviziterskom prodajom i na sajmovima (sudjelovanje na Interliberu te na Sajmu knjiga u Puli). Nastup na Interliberu planira se osmisliti i redizajnom prodajnoga mjesta (štanda). Planira se nastavak promotivnih aktivnosti posebno vezanih uz nova izdanja te intenziviranje internetske zavodske prezentacije i mogućnosti prodaje, nastupa na društvenim mrežama te ponudom prigodnih promotivnih materijala. Nastavit će se s komisijskim uvrštenjem u ponudu znanstvenih i stručnih knjiga hrvatskih visokoškolskih ustanova, javnih instituta i sl. Nastavit će se i s prodajnim akcijama oko otpisanih i antikvarnih zavodskih knjiga. Financijski plan s planom nabave predviđen je posebnom točkom.

Glavni ravnatelj

dr. sc. Bruno Kragić

Zagreb, 17. prosinca 2024.